LETO VII. / ŠTEV. 24

KRANJ, DNE 12. JUNIJA 1954

GLAS GORENJSKE

UREJA UREDNIŠKI ODBOR / ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK / UREDNIŠTVO IN UPRAVA: KRANJ, SAVSKI BREG 2; TELEFON 475; TEK. RAČ. PRI NB KRANJ-OKOLICA ŠTEV. 624-»T«-127 / IZHAJA VSAKO SOBOTO / LETNA NAROČNINA 400 DIN, POLLETNA 200 DIN, ČETRTLETNA 100 DIN, MESEČNA 35 DIN / POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 10 DIN

Prihodnjo nedeljo

NASVIDENJE PRI ZAVRŠNICI

V nedeljo, 20. junija bo na Završnici pri Žirovnici velik zlet delovnih ljudi vse Gorenjske. Zlet delovnih ljudi bo združen z zletom »Svobod« radovljiškega okraja. Pripravljalni odbor je namreč sklenil, da je treba zaradi zgodovinske povezanosti gorenjskega proletariata pred vojno, zlasti pa razglasitev rezultatov šestmesečnega tekmovanja kulturno prosvetnih društev, ki ga je lani za praznik Republike razpisal okrajni sindikalni svet. Številna prosvetna društva in »Svobode« so v tem tekmovanju povečala število svojih članov in marljivo delovala.

Zlet gorenjskih delovnih ljudi med njo in po njej, prvotni načrt razširiti v zlet delovnih ljudi vse Gorenjske. Organizatorji zleta so na prireditev povabili tudi prebivalce ljubljanskega okoliškega in tolminskega okraja. Prav tako so bili povabljeni predstavniki Koroške in svobodaši iz Celja, kjer je bilo pred vojno žarišče delavskega kulturnega dela. Tudi zeniški železarji bodo poslali na to veliko gorenjsko slavje svojo kulturno skupino.

Ob tej priliki bo slovesna pa bo tudi velika revija naših KUD in Svobod. Že dalj časa pripravljajo izredno bogat in pester program, pri katerem bodo sodelovali številni kulturni delavci z Gorenjske. Posebno mikavna bo uprizoritev Žižkove Miklove Zale, kjer bo sodelovalo preko 300 igralcev iz vseh dramskih skupin.

Z vse Gorenjske se bo zleta udeležilo okoli deset tisoč ljudi in po zadnjih pripravah sodeč, bo to letos ena največjih manifestacij na Gorenjskem.

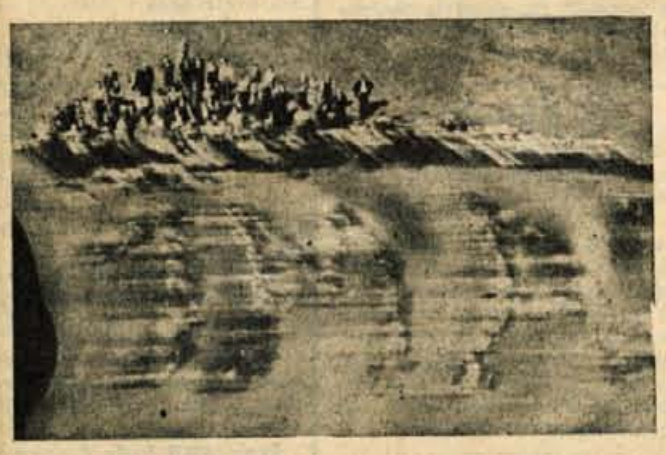

Že pred vojno so se zbirali pri Završnici pod Stolom gorenjski delavci in voditelji delavskega gibanja. Večkrat so obiskali Završnico tovariši Edvard Kardelj, Franc Leskošek, Boris Kraiger in drugi. Na sliki: Tako so se fotografirali udeleženci prvega delavskega zborovanja pri Završnici 1923. leta.

193 milijonov predvsem za začeta dela

LOMO je sprejel družbeni plan s predlogom investicij ter proračunom za leto 1954

V torek in sredo je zasedal ljudski odbor mestne občine pod predsedstvom tovariša Hafnerja ter razpravljal o predlogu družbenega plana in proračuna za leto 1954.

Ugotavljamo, da je sprejemanje letošnjega družbenega plana precej zapoznelo, vendar ni moglo biti drugače, ker se je tudi sprejetje tako zveznega kot republiškega in okrajnega plana zavleklo. Toda to dejstvo nikakor ne zmanjšuje pomembnosti sprejema letošnjega plana in proračuna.

Značilnost letošnjega družbenega plana in proračuna je v tem, da je bil predhodno dan v javno razpravo. Ni bilo zbora volivcev, na katerem se ne bi temeljito razpravljalo o njem in predlagalo različne spremembe odnosno dopolnitve. Čeprav udeležba volivcev na zborih še vedno ni bila zadovoljiva, je bilo le ugotovljeno, da njih število vedno bolj raste.

Že samo dejstvo, da letos ni na razpolago dovolj finančnih sredstev za rešitev tudi le zelo perečih problemov, je povzročilo, da je bila razprava zelo živahna, kajti potrebno je bilo obstoječa sredstva razdeliti tako, da bi bila zapopadena v letošnjem letu le tista dela, ki so najnujnejša.

Letošnji družbeni plan predvideva skupno 247,440.000 dinarjev investicij. Od tega zneska je bilo že porabljenih približno 49 milijonov, tako da je ostalo v letošnjem letu na razpolago 193 milijonov, računajoč pri tem posojilo, ki ga pričakujejo iz republiških skladov v višini 45 milijonov.

Kako so razdeljena sredstva

Za stanovanjsko dejavnost, pri kateri je mišljena izgradnja in dokončanje blokov na Zlatem polju, stavb »Merkurja«, stanovanj v Stražišču in na Planini ter drugih vzdrževalnih del, je namenjeno iz letošnjih sredstev skoraj 88 milijonov dinarjev. V zdravstvene namene, za dograditev montažnega provizorija Zdravstvenega doma pa 13,5 milijonov. Investicije v prosveti bodo znašale letos okrog 9 milijonov dinarjev, od katerih bo največ sredstev odpadlo na šolo v Stražišču, ki bo delno usposobljena do prihodnje jeseni.

50 milijonov je namenjenih za komunalno izgradnjo, kjer več problemov terja nujno rešitev. V zvezi s komunalnimi vprašanji je prišlo tudi z zborov volivcev največ predlogov, saj se je od skupno 47 nanašalo 37 na komunalna vprašanja. Investicijskemu načrtu je bil dodan še predlog, da se za gradnjo ceste v Struževem, če ti stroški ne bodo znašali več kot 500.000 dinarjev, vzamejo sredstva iz rezervnega sklada. V primeru večjih stroškov bi pač morali to vprašanje odložiti za naslednje leto.

Podražitev gradbenih stroškov

Skrbijo nas pa izjave predstavnikov gradbenih podjetij, ki

Nadaljevanje na 2. strani

Za vsebino

VELIK NAGRADNI NATEČAJ
•
Okno v svet
•
PRED GORENJSKIM SEJMOM
•
Gospodarske novice
•
O JEZERU, KI GA ŠE NI
•
Zabavna stran
•
Naš novi podlistek
ZC

Mladinski festival v Kopru

Priprave za mladinski kulturno prosvetni medrepubliški festival so tudi v kranjskem okraju v polnem teku. Kulturna skupina mladine kranjskega okraja odpotuje že v začetku prihodnjega tedna in bo ostala v Primorju teden dni. V tem času bo obiskala številne vasi in naselja v naši Istri in prebivalcem priredila koncerte narodnih in umetnih pesmi. S pevskim zborom potujejo tudi solisti, ki bodo sodelovali na koncertih. Ostala mladina bo odpotovala v Koper v soboto, 19. junija. Do sedaj je že preko osem sto prijavljenih udeležencev, vendar bo to število prekoračilo število 1000, ker vse organizacije še niso poslale seznamov. Samo iz Češnjice se je prijavilo 84 mladincev, ki bodo vsi šli na festival. Tudi taborniki se bodo udeležili tega festivala ter bodo za udeležence postavili taborišče. Mladina bo potovala v Primorje s kamioni ter je pri podjetjih že dobila devet prevoznih sredstev. Prav toliko jih še manjka in mladinska organizacija upa, da bodo tudi ostala podjetja imela razumevanje in odstopila svoje kamione za prevoz mladine.

S seje Okrajnega odbora SZDL

V ponedeljek, 7. junija je bila redna seja sekretariata Okr. odbora SZDL. Na seji so razpravljali o problemih prosvetnega dela v okraju. Sklenili so, da skličejo v petek, 25. junija, širši plenum, ki naj bi razpravljal o teh vprašanjih. Prav tako bo treba v najkrajšem času izpopolniti okrajni odbor Ljudske prosvete, ki do danes še nima niti predsednika niti tajnika. Za vsklajanje dela med društvi in za pomoč posameznim društvom, pa naj bi se nastavil pri OO Ljudske prosvete tudi profesionalni nameščenec.

Razen tega je sekretariat razpravljal tudi o razdelitvi subvencije Okrajnega ljudskega odbora, o zletu gorenjskih delovnih ljudi v Završnici, ki bo 20. junija, ter o pomoči poplavljencem v celjskem, šoštanjskem, krškem in slovenjgraškem okraju.

Letos bo delo uspešnejše

Uspehi organizacij SZDL v pripravah na volitve — Visok odstotek udeležbe - odraz socialistične zavesti — Najslabša Smlednik in Preddvor

Ne bi bilo prav, če bi šli molče mimo uspehov, ki so jih dosegle osn. organizacije SZDL kranjskega okraja v pripravah na letošnje volitve. Pri članih je poraslo zanimanje za gospodarske probleme njihove občinske skupnosti in bo zato v prihodnje med njimi in organi ljudske oblasti mnogo tesnejše sodelovanje kot je bilo doslej Organizacije so se v tem obdobju tudi organizacijsko utrdile. V občinah Mavčiče, Gorenja vas in Naklo so uspeli v pripravah na volitve vključiti v SZDL nove člane, ki so doslej, bodisi po lastni malomarnosti, bodisi po krivdi neaktivnih organizacij, ostali ob strani. Pri članstvu se je okrepil tudi čut odgovornosti, kar se najbolje vidi pri poravnavanju najosnovnejše članske obveznosti — članarine. Danes skoraj ni organizacije (izjemi sta občinska odbora Preddvor in Besnica), ki ne bi imela poravnane članarine za preteklo leto.

Udeležba na volitvah je bila povsod zadovoljiva. Brez večjih priprav in brez posebne agitacije se je v Loki udeležilo volitev 94% volivcev, v Kranju 91 odstotkov in v Tržiču 89 odstotkov. V te odstotke pa niso všteti upravičeno odsotni, tako da prave abstinence skoroda ni bilo, oziroma je popolnoma nepomembna.

Socialna struktura novih odborov se je prav tako izboljšala, saj je v njih več delavcev kot jih je bilo v starih odborih.

Kljub pomanjkljivostim, ki so bile posebno očitne v občini Predoslje, v nekaterih vaških odborih občine Mavčiče, v dveh vaških odborih v loški občini in v centru Tržiča in kljub temu, da v dveh občinah (Preddvor in Smlednik) volitev niso opravili v predvidenem roku — kar kaže na slabo delo in pomanjkanje odgovornosti pri tamkajšnjih političnih delavcih — nam vsi našteti uspehi zagotavljajo, da bodo osnovne organizacije SZDL v kranjskem okraju letos aktivnejše kot kdajkoli doslej.

Vode so odtekle . . .

. . . ostalo pa je na tone blata. Na sliki: poplavljena okolica celjske cinkarne.

Gorenjska pomaga poplavljencem

OLO Radovljica in Kranj sta določila pomoč po 10 milijonov dinarjev - „Iskra" je poslala 20 strokovnjakov

V noči od 4. na 5. junij je prizadela prebivalce celjskega, šoštanjskega, slovenjgraškega in krškega okraja težka elementarna nesreča, ki je terjala tudi precejšnje število človeških žrtev. Dež, ki je iz utrganih oblakov dobesedno lil, je kaj hitro napolnil ozke in plitke struge Voglajne in Hudinje, ki sta prestopili bregove ter gnali pred seboj vse, kar se jim je postavilo po robu. Kljubovati niso mogli niti betonski mostovi. To veliko neurje je povzročilo ogromno materialno škodo tako samim prebivalcem, ki v mnogih primerih niso mogli rešiti drugega kot golo življenje, kot tovarnam in industrijskim obratom. Prav posebno veliko škodo sta utrpeli tovarna emajlirane posode in Cinkarna.

Ogromne škode ne bodo mogli prenesti sami prebivalci teh okrajev, zato je potrebna vsestranska pomoč nas vseh. Naša dolžnost je pomagati poplavljencem na katerikoli način.

Takoj po nesreči so začeli občinski odbori SZDL z akcijo pomoči poplavljencem. V kranjskem okraju so prvi in popolnoma samoiniciativno začeli z zbiralno akcijo v Železnikih in Gorenji vasi. LOMO Kranj je predvidel za poplavljence 1 milijon dinarjev v različnem blagu, Okrajni ljudski odbor pa bo poslal poplavljencem 10 milijonov dinarjev. Iz »Iskre« bo šlo pomagat delovnim kolektivom poškovanih tovarn 20 strokovnjakov. LOMO v Škofji Loki pa bo daroval 500.000 dinarjev.

Tudi v radovljiškem okraju so ustanovili poseben odbor za pomoč poplavljencem. Povsod so v teku zbiralne akcije.

Okrajni ljudski odbor je že nakazal 10 milijonov iz svojih sredstev. Delavci Železarne na Jesenicah bodo poplavljencem darovali svoj enodnevni zaslužek (2 milijona dinarjev), upr. odbor pa bo še posebej prispeval 1 milijon dinarjev. Tudi sindikalna podružnica bo pomagala. DS je sklenil prispevati še 2 milijona ter raznega materiala v višini 4 milijonov din.

Mestni sindikalni svet na Jesenicah bo dal 100.000 dinarjev, delavci tovarne »Verig« v Lescah, Tovarne v Vintgarju, Gozdnega gospodarstva in Lesno-industrijskega podjetja pa bodo prispevali svoj enodnevni zaslužek.

Gostinska zbornica bo zbrala različen gostinski inventar, Okr. zadružna zveza pa je začela z akcijo na kmetih, kateri bodo pomagali s krompirjem, senom ipd. Mizarsko podjetje v Radovljici pa je že prispevalo 20 stolov.

Za vzgled pa je primer neke družine v Radovljici, ki je darovala kompletno spalnico.

Po vseh občinskih odborih SZDL in Rdečega križa ter raznih delovnih kolektivih pa je zbiranje še v teku.

5 minut po telefonu

Razgovor s predsednikom smledniške občine

Napišite tako, kot v resnici je, — mi je dejal predsednik občinskega ljudskega odbora v Smledniku tov. Grčar Stane, ko sem ga vprašal, zakaj v občini še niso izvolili odbora Socialistične zveze. Vendar sva se prej pomenila o gospodarskih in kulturnih problemih občine:

Naša občina je v pretežni meri kmetijsko področje, seveda pa so tukaj tudi delavci, ki delajo po tovarnah v mestih. Tja do Ljubljane se nekateri vozijo. Žal smo po vojni naleteli na precej žalostno dediščino, ostanki fevdalizma so bili tu najmočneje zakoreninjeni. Graščak Lazzarini je imel tod svoja posestva in šele po vojni se je počasi začelo novo življenje. Posledice pa imamo še danes. Posebno starejši ljudje se nikakor ne morejo znajti in še vedno žive v polpretekli dobi, česar jim pravzaprav ni zameriti. Vse življenje so delali baronu in kaj malo imeli od tega. Mlajši rod pa pogumno lovi korak z našim novim družbenim redom in s čedalje hitrejšim razvojem.

Najbolj nas tare vodovod in pa šole seveda. Lani smo za vodovod že vložili nekaj investicij v poskusne namene. Poskusi pa so bili negativni, ker voda ni bila dobra.

Letos bomo v prvi vrsti posvetili največjo pozornost našim šolam, ki jih bomo opremili z novim inventarjem. V ta namen smo dali tudi največji del našega proračuna. Uredili bomo dvorano in podprli naša društva. Sploh smo pri dajanju subvencij in investiranju pričeli delati bolj načrtno. Letos je na vrsti ljudska prosveta, drugo leto pa bomo več dali za gospodarski razvoj. Mnenja smo namreč, da gospodarski napredek brez prosvete ni mogoč.

V naši občini res še nismo izvolili odbora Socialistične zveze. Vendar moram pribiti, da tega ni krivo v toliki meri članstvo, kot pa člani Zveze komunistov, ki so vse skupaj vzeli premalo resno. To je pri nas problem, ki ga bomo morali enkrat kategorično rešiti, brez vsake sentimentalnosti. Člani SZDL v Smledniku in Zapogah so imeli svoje sestanke, kjer so resno obravnavali gospodarske probleme. Kako pa je v Trbojah, pa ne vem povedati, ker kljub opozorilom še do danes nismo prejeli prav nobenih poročil. Naj omenim še to, da bo pri nas slej ko prej nujno, da pregledamo članstvo ZK, ker moram ugotoviti, da je v vrstah komunistov precej tako imenovanih »dvoživk«. Nekateri člani Zveze komunistov hodijo v cerkev in k cerkvenim obredom, niso pa toliko odkritosrčni, da bi to naglas povedali in izstopili iz ZK. Nasprotno, svoje klerikalno nagnjenje še celo tajijo. Vse to pa je privedlo do tega, da občinski odbor Socialistične zveze ni bil izvoljen, ker prav ti »komunisti« ne poznajo pri delu nobene resnosti.

Velik nagradni natečaj

Jezersko — idiličen kraj pod stenami Kočne in Grintovca, eno najlepših gorskih letovišč v državi, izhodišče za lepe izlete in gorske vzpone — vas vabi!

Želite morda tudi vi prebiti svoj dopust v tem lepem kraju: Nimate denarja? Nič zato! Še malo počakajte, potem pa boste rešili nekaj zelo lahkih križank, ki bodo razpisane v okviru velikega nagradnega natečaja »Glasu Gorenjske«, in če vam bo sreča mila, boste lahko odšli brezplačno za 14 dni na oddih v DOM NA JEZERSKEM.

Ali pa se morda želite obleči za poletje? Morda za plažo? Če se boste udeležili velikega nagradnega natečaja »Glasu Gorenjske«, vam lahko žreb nakloni tudi eno od sedmih zelo lepih in praktičnih nagrad, ki jih je v okviru natečaja razpisala za naše naročnike in bralce kranjska tovarna tiskanega blaga »TISKANINA«.

Gorenjski sejem - pomembna gospodarska prireditev

Letošnji IV. Gorenjski sejem bo od 30. julija do 9. avgusta v Kranju in bo brez dvoma dosegel še večji uspeh kot prejšnja leta, saj je postal že tradicionalna gospodarska prireditev vse Gorenjske.

Število razstavljalcev na letošnjem sejmu bo približno enako lanskoletnemu in je dosedaj prijavljenih že 52 industrijskih podjetij, 11 veletrgovskih in približno 80 obrtnih. Vendar pričakujejo še nadaljnje prijave, predvsem nekaterih obrtnikov.

Pomen letošnjemu sejmu bo dalo predvsem sodelovanje celotne gorenjske usnjarske in čevljarske industrije, najrazširjenejše in najznačilnejše gospodarske panoge na Gorenjskem. Pa tudi tekstilna industrija bo skoraj v celoti zastopana. Veliko število podjetij prehrambene industrije bo tudi razstavljalo številne proizvode.

Gorenjski sejem je že prerasel ozke meje lokalne gospodarske prireditve, saj bodo letos razstavljala tudi različna podjetja iz vse Slovenije, katerim je Gorenjska dobro tržišče za njihove proizvode. Zanimanje za sejem je tudi v drugih republikah, toda žal je nemogoče ugoditi zahtevam raznih podjetij zaradi precej skromnega razstavnega prostora.

Poleg zanimivih in nekaterih popolnoma novih izdelkov industrijskih podjetij bo verjetno pritegnilo pozornost obiskovalcev podjetje »Roleta« s svojimi novimi tipi šolskega pohištva. Okrajna higienska postaja pa bo pripravila zanimivo razstavo industrijske, obrtne, komunalne in živilske higiene.

Brez dvoma bodo proizvodi tovarne koles »Rog« iz Ljubljane, novi izdelki »Iskre« ter razni novi proizvodi številno zastopane prehrambene industrije privabili na ogled letošnjega sejma še večje število obiskovalcev kot v lanskem letu.

Sprejeli so družbeni plan

(Nadaljevanje s 1. strani)

predvidevajo v letošnjem letu povečanje gradbenih stroškov z ozirom na razne težkoče v gradbeništvu in večje dajatve, za približno 15%. Na ta način bi se investicijski načrt ne mogel popolnoma izvršiti, ker predvidena sredstva ne bi zadostovala.

S tem v zvezi je tudi problem premajhne zmogljivosti naših gradbenih podjetij. Znano je, da so njihove kapacitete že sedaj skoraj docela izkoriščene, postavlja pa se vprašanje, kako bo, ko bodo »Tiskanina«, »Inteks« in Puškarna« dobili že določenih 487 milijonov investicijskega kredita iz republiških sredstev za razširitev svojih obratov. Jasno je, da bo potrebno zadostiti najprej kapitalni izgradnji.

Splošno mnenje, ki je v pogledu gradbene dejavnosti prevladovalo, je bilo, da se že začeta gradbena dela na posameznih komunalnih in ostalih objektih dokončajo. To načelo naj bi se na splošno v proračunu osvojilo in naj se ne bi v bodoče delalo le napol, kajti tako ne preprečimo le polovičarstva temveč tudi večjo gospodarsko škodo.

Tako na zborih volivcev kot tudi na seji ljudskega odbora se je lahko ugotovilo, da volivci vidijo in razumejo težave našega gospodarstva, v katerih se nahajamo in da z umestnimi predlogi skušajo pomagati pri reševanju najrazličnejših problemov. Samo ugotavljanje napak, ki so bile storjene v prejšnjih letih, v kolikor imajo samo namen ugotavljanja, pa nikamor ne privede.

Odborniki so nato po večurni razpravi izglasovali družb. plan in proračun tako po posameznih delih kot v celoti.

Koncert Prešernovcev

V soboto, 12. junija ob 20.15 uri, bo pevski zbor »Fr. Prešeren« ponovil svoj drugi stilni koncet v spodnji dvorani Sindikalnega doma v Kranju. Obiščite ga v čimvečjem številu, ker je dobiček prireditve namenjen celjskim poplavljencem.

Iz Kamnika

Drugi roj osmošolcev je zapustil kamniško gimnazijo. Konec šolskega leta so praznovali z veliko slovesnostjo, ki ji je poleg dijaštva prisostvovalo tudi mnogo občinstva. K maturi so bili pripuščeni vsi osmošolci, 20 po številu, saj je ta razred vsa leta najboljši na gimnaziji. Upamo, da se bodo izkazali tudi pri maturi. Tudi oba četrta razreda sta dosegla lep uspeh, saj je izdelalo 81% dijakov.

— — —

Program poletnih prireditev bo letos zelo bogat. Poleg slovesnosti ob priliki občinskega praznika 27. julija, bo v juliju obrtniški festival, državno prvenstvo mladincev v plavanju in gospodarska razstava od 28. avgusta do 6. septembra.

Gospodarske novice iz vse države

JESENSKI OSJEŠKI SEJEM

Letošnji jesenski sejem v Osjeku bo od 9. do 17. septembra, medtem ko bo razstava živine na tem sejmu od 15. do 17. septembra.

Sejem bo izključno kmetijski. — Razstavljeni bodo kmetijski proizvodi in izdelki živilske industrije.

NOVE NAPRAVE V ZENICI

Letos bosta začeli obratovati dve novi topilnici, ki bosta že letos proizvedli 175 tisoč ton surovega železa. Dve novi peči s proizvodno kapaciteto po 180 ton bosta povečali skupno letno proizvodnjo za 200 tisoč ton.

POVEČANJE PROIZVODNJE KOMBINATA V BOROVU

Kombinat gume v Borovu bo letos zvišal svojo proizvodnjo avtomobilskih plaščev, plaščev za kolesa in traktorje za 47%. Letos bo izdelal namesto dosedanjih 620 ton, 910 ton pnevmatičnih proizvodov.

BLAGOVNI PROMET PRISTANIŠČA NA REKI

Blagovni promet v reškem pristanišču je znašal v lanskem letu 2,378.380 ton. Nakladalo in razkladalo pa je v pristanišču skupno 16.399 ladij, od teh je bilo jugoslovanskih 15.569 in inozemskih 830.

Skozi reško pristanišče pa je potovalo 971.732 potnikov.

V PULI GRADE...

V Puli grade moderno tovarno laboratorijskega stekla. Dvorane bodo obsegale 4.500 m² površine.

Proizvajali bodo dnevno 3 tone steklenih proizvodov. Tovarna bo začela s polnim obratovanjem proti koncu leta, stroški zanjo pa bodo znašali 800 milijonov dinarjev.

NOVA TOVARNA ZA KONZERVIRANJE RIB

V Iki pri Opatiji bodo s pomočjo Mednarodne organizacije za prehrano (FAO) dogradili tovarno za konzerviranje rib s pomočjo sušenja v dimu.

Gradb. stroški bodo znašali 20 milijonov, dnevna kapaciteta pa bo 30.000 škatel. To bo prva tovrstna tovarna v naši državi.

Koncertni nastop pianistke Tatjane Bajželj in violinista Boža Mihelčiča

V sredo, 2. junija, ob 17. uri, sta nastopila v zgornji dvorani Sindikalnega doma v Kranju mlada desetletna pianistka Tatjana Bajželj in osemletni violinist Božo Mihelčič, oba iz Ljubljane.

Tatjana Bajželj je gojenka prof. Ade Borštnar in Milana Bračka. Je pianistka in harfistka v eni osebi. Organizatorji gostovanja žal niso mogli dobiti primernega avtomobila za prevoz harfe in zato je morala ta točka odpasti.

Mala Tatjana je pritegnila poslušalce s čudovito precizno in tehnično popolno klavirsko igro. Tudi muzikalni izraz je bil pristen. Popolnoma upravičeno je doživela toplo priznanje.

Božo Mihelčič je gojenec prof. Frana Staniča, ravnatelja Srednje glasbene šole v Ljubljani.

Božo Mihelčič je osvojil poslušalce s pravo virtuoznostjo. Izvajal je tehnično zahtevna dela, ki delajo preglavice tudi starejšim, priznanim violinskim virtuozom. Zadnjo točko, Ogrski ples V. Montija, je moral mladi umetnik na splošno željo poslušalcev ponoviti. Čisti prijemi, dovršena lokovna tehnika in sigurni prehodi v lege so tehnične odlike Mihelčičeve igre.

Vse violinske točke je čudovito diskretno spremljala na klavirju prof. Silva Hrašovčeva.

Gostovanje mladih umetnikov je organizirala kranjska glasbena šola, žal že ob malo neprimernem času, ko je v Kranju poplava kulturnih prireditev. Ta dan sta bila kar dva koncerta, poleg omenjenega še koncert Mladinskega zbora I. gimnazije.

Z gosti smo se domenili za ponoven nastop v jeseni in takrat bo dvorana gotovo premajhna. To pot so jo napolnili v glavnem gojenci tukajšnje glasbene šole, njihovi starši in vzgojitelji. Vsem je pomenil nastop močno vzpodbudo za nadaljnje delo.

Ob dovršenem izvajanju obeh mladih glasbenikov smo kar pozabili, da nastopata otroka. Poslušali in ocenjevali smo ju kot odrasla, dozorela človeka, čeprav je Božo zaupno povedal, da ima violino sicer rad, a ima še rajši barčice, ki jih spušča v domačem bazenu.

Jan.

Jezero, ki ga še ni

Jezersko je privlačen turistični kraj, saj ima vse polno krajev, kjer je priroda še vedno nedotaknjena in prav taka, kot je bila pred stoletji. Čudoviti sprehodi v bližnjo okolico ob bistrih gorskih potokih so res nekaj edinstvenega. Vendar pa bi pridobilo Jezersko lahko še veliko več na svoji privlačnosti in mikavnosti. Ime kraja že samo pove, da je bilo tu nekoč jezero, ki pa je v davni dobi izginilo. Podjetni uslužbenci gostinskih obratov na Jezerskem pa so prišli na idejo, da bi na Jezerskem napravili umetno jezero, ki pa prav nič ne bi kazilo naravnega izgleda.

Komaj deset minut hoda od Kazine, je ob vznožju skalnih masivov naravna globel, kjer zastaja voda iz precej velikega potoka. Prav nobenih investicicij ne bi bilo treba. Samo majhen prekop zemlje bi zadostoval, da bi potok tekel v globel in nekaj metrov prekopa za iztok iz globeli, pa bi imeli idilično jezero, ki bi bilo lahko vsaj dva metra in pol globoko. Gostje in turisti že danes, ko ni še prav nič urejenega, prav radi gredo do te globeli in če je le nekaj vode v njej, se hitro okopljejo.

Čudovit je pogled na to jezerce ob sončnem vremenu. Zato bi se ga splačalo urediti. Na mirni vodni površini se zrcalijo skalnate stene in pa temni gozdovi ob robeh. Človek ne more mimo te čudovite slike, ne da bi obstal in si jo ogledal.

Vendar pa je ta užitek le redek doživljaj, kajti ni vedno v tej globeli vode in sonce zaman išče svoj obraz na vodni površini. Zato so gostinci sklenili, da bodo potok, ki teče tam mimo, napeljali v globel in v nekaj dneh bomo imeli na Jezerskem lepo jezero, ki bo še bolj privlačilo številne goste v lepi planinski svet.

Izvirna zamisel v Kamniku

Modna revija obrtnih vajencev

V Kamniku je bila pretekli petek nenavadna modna revija, na kateri so vajenci in vajenke oblačilne stroke prikazali svoje izdelke. Do sedaj je bil običaj, da smo si lahko ogledali delo vajeniškega kadra na razstavi ob zaključku šolskega leta, letos pa so v Kamniku prišli na izvirno misel, da bi to prikazali v obliki modne revije, seveda v okviru skromnih finančnih sredstev in omejenega posega v bogato izbiro blaga, ki je danes naprodaj v trgovinah.

Ker je bil to prvi poizkus podobne vrste, je bila razumljiva radovednost, ali bo dosegel uspeh ali razočaranje. Takoj moramo naglasiti, da je uspeh presegel vsako pričakovanje. Vajenci vajeniških šol iz Kamnika, Domžal in Mengša so prikazali modele, ki so jih napravili pod vodstvom svojih mojstrov za sebe. Skrbno so se pripravili na to prvo revijo svojih sposobnosti in se potrudili, da so bili izdelki čimbolj solidni, kvalitetni in izdelani po najnovejši modi. Prikazali so vse vrste modelov: ženske domače halje, komplete, kostime, prehodne in poletne plašče in še celo krznen plašč. Moški so prikazali kompletne in kombinirane obleke, delovne in promenadne obleke, plašče itd. Posebno pozornost so vzbudili izdelki vajencev iz doma invalidne mladine v Kamniku.

Glas naših bralcev

Še o poteh in stezah v Vintgarju

V predzadnji številki »Glasu Gorenjske« smo pod podobnim naslovom brali članek o urejevanju potov v Vintgarju. Neznani pisec se pritožuje zaradi tako imenovanega vandalizma, ker je nekdo zasul novo pot. Zaradi točnega obveščanja želim povedati nekaj opomb na rob.

Res je, da turistična in planinska društva skrbe za urejanje potov v Vintgarju, vendar to še ne pomeni, da so pota dobro in vzorno urejevana. Od železniške postaje Vintgar do slapa Šum je pot zelo slabo markirana, pa tudi bolje bi bila lahko urejena, saj je kamenja in lesa v bližini več kot dovolj. Najslabša pot je pod »železniško progo, kjer je svet ilovnat in drsi v dolino. Prvotna pot je zasuta, druga pa v slabem vremenu težko prehodna in je zaradi tega preko travnika nastalo kar pet ali šest poti.

Tudi glavna pot je kaj slabo markirana in izletniki često sprašujejo, kje naj hodijo, da ne bodo zašli. Nekako šest metrov pod to potjo pa si je dobravski župnik s pomočjo najetih ljudi speljal svojo pot, ne da bi prosil za dovoljenje lastnika ali pa društvo. To pot pa je lastnik tega travnika seveda zasul, ker prehoda čez travnik ne dovoli.

Zato me tembolj čudi, zakaj se nekateri ljudje iz društva tako potegujejo za to »nelegalno« pot in kričijo o vandalizmu? Stara pot, ki jo urejuje turistično društvo je ostala nedotaknjena in če je bila vzorno urejena, zakaj je potem potrebna nova pot.

P. L.

Zopet dve smrtni žrtvi v planinah

Neki posestnikov sin iz okolice Komende je hotel pobegniti čez mejo. Pred poldrugim mesecem je odšel zdoma v Kamniške planine in se v Turskem žlebu smrtno ponesrečil. Truplo so našli šele te dni. V žepu je imel poziv na odsluženje roka in 12.000 dinarjev. Truplo so prenesli reševalci v Solčavo.

Drugo smrtno žrtev so terjale planine v soboto. Izkušeni planinci zdaj ne hodijo v planine, ker je pot po skalnih stezah zaradi neviht in megle nevarna. Brezskrbni mladi turisti pa se ne zmenijo za opomine planincev in delajo nevarne ture, kakor v najlepšem poletnem času. Nič čudnega potem, če se pripeti nesreča. To je doživela tudi trojica mladih ljubljanskih izletnikov. Enemu od njih se je sprožil izpod noge kamen in fant je zdrknil po strmini. Zlomil si je hrbtenico, razbil glavo, zaradi česar je bil na mestu mrtev. Kamniški reševalci so truplo prenesli v Solčavo.

TEDEN DNI PO SVETU

NAPAD NA BELGIJSKO LETALO

Pilot nekega belgijskega transportnega letala je izjavil da ga je v bližini tromeje med Jugoslavijo, Avstrijo in Madžarsko napadlo neko letalo tipa Mig-15. Žrtev napada je postal en član posadke. Letalo, ki je prevažalo plemenske svinje v Jugoslavijo, je moralo prisilno pristati na graškem letališču.

ZBIRANJE PODPISOV ZA ODPOKLIC McCARTHYJA

Novinar Leroy Gour, ki je v državi Wisconsin sprožil akcijo za zbiranje podpisov, da bi odpoklicali proslulega senatorja Mc Carthyja, je izjavil, da je že zbral malone dovolj podpisov za odpoklic, da pa njegovi akciji kljub temu slabo kaže. Zbral je okoli 375.000 podpisov. Po zakonih te države pa je za odpoklic potrebno najmanj 404.000 podpisov, ki bi jih moral zbrati do preteklе nedelje opolnoči.

»KOMEMORACIJA«

Bivši domobranci, četniki in pripadniki raznih kvizlinških enot so imeli pred nedavnim v Trstu »žalno komemoracijo« za umrlimi sodelavci okupatorja. Verski obred je bil v cerkvi sv. Antona, kjer so tudi tržaški fašisti nedavno »žalovali« ob obletnici Mussolinijeve smrti.

GA. PANDIT ODPOTUJE V JUGOSLAVIJO 17. JUNIJA

V New Delhiju je bilo uradno sporočeno, da bo predsednica Generalne skupščine OZN ga. Vidjaja Lakšni Pandit 17. julija odpotovala v Jugoslavijo. Tu bo ostala 10 dni in bo gost jugoslovanske vlade. Na poti v Jugoslavijo se bo ustavila tudi v Ženevi. Po obisku pri nas pa bo odpotovala v Anglijo, kjer bo gost britanske vlade.

S sodišča

Če vozi vinjen šofer

Pred okrožnim sodiščem v Ljubljani je te dni sedel na zatožni klopi tajnik Avto-moto zveze Slovenije Vlado Košička, ker je kršil cestno prometne predpise in je zaradi svoje malomarnosti spravil v življenjsko nevarnost več ljudi. Kriv je bil smrti 26-letnega F. B. iz Ljubljane. Več sopotnikov v avtomobilu je bilo poškodovanih in tudi materialna škoda je bila precejšnja.

Obtoženi V. K. se je 29. 9. 1953 med 22. in 23. uro ponoči peljal z osebnim avtomobilom iz Naklega proti Kranju. Vozil je z veliko hitrostjo in se na klancu blizu Kranja zaletel v konje in voz, na katerem je bilo 6 oseb. Bil je močno vinjen. Ob nesreči sta bila poškodovana dva konja, potniki na vozu so padli v obcestni jarek, potniki v avtomobilu pa so dobili hude poškodbe. Sodišče je pretehtalo vse okolnosti in obsodilo neprevidnega vozača na eno leto strogega zapora.

Neprevidna vožnja

Dne 19. 8. 1953 se je peljal B. Šubič iz Škofje Loke proti domu na enovprežnem športnem vozu. Pri remizi v Šiški je s svojo neprevidno vožnjo zadel kolesarja J. Z. in ga podrl. Kolesar je dobil težke telesne poškodbe. Sodišče je obtoženega Branka Šubica spoznalo za krivega in ga sodilo na 2 meseca zapora pogojno za dobo enega leta.

Preuranjeno obsojanje

Že pred meseci je »Slovenski poročevalec« objavil dopis, da so organi tajništva za notranje zadeve osumili lastnika gostilne »Cirman« v Mednem goljufije pri nakupu vina. Javni tožilec je vložil na Okrožno sodišče v Ljubljani obtožbo za 6 kaznivih dejanj. Za nabavo vina je tov. Cirman pripeljal v podjetje »Slovenija-vino« sod, ki je držal 60 litrov več, kot je bilo na njem označeno, in s tem oškodoval podjetje za več tisoč dinarjev. To goljufijo je obtoženi 6 krat ponovil. Ivan Cirman je pred sodiščem odločno zanikal vsako krivdo in odgovornost za nastale posledice. Priznal je, da je hodil po vino z omenjenim sodom sam, trdil pa je, da ni vedel, da bi ta sod držal več, kakor je kazala oznaka državne ustanove na njem in zato ne odgovarja za nastalo pomoto. Tudi priče, ki so bile zaslišane, niso navedle nič obremenilnega. Javni tožilec je pri končnem predlogu ostal pri prvotni obtožbi, omenil pa je, da preiskava ni mogla natančno dokazati, ali je obtoženi Cirman vedel za dejansko prostornino soda ali ne. Branilec dr. Mohorič je v daljšem govoru dokazal, da je obtožba neutemeljena in predlagal sodišču oprostilno sodbo. Sodišče je po natančnih zaslišanjih prič in obtoženca oprostilo tovariša Cirmana vsake krivde in odgovornosti za obtoženo dejanje. Obtožba proti imenovanemu gostilničarju je bila torej preuranjena.

Anekdote

POINCAIRE IN BRIAND

Poslanci v francoskem parlamentu so se med odmorom menili o sposobnosti posameznih državnikov. Ustavili so se tudi pri Poincareju in Briandu. Clemenceau je svoja politična nasprotnika takole karakteriziral:

— Poincaire zna vse, a ničesar ne razume, medtem ko Briand ničesar ne zna, pa vendar vse razume.

CIGARETA ZA SPOMIN

Komponist Brahms je zelo rad kadil, zato je imel na zalogi vedno več vrst cigaret. Nekoč je hotel razveseliti mladega glasbenika, pa mu je ponudil fino egiptovsko cigareto. Nameraval mu jo je še prižgati, mladenič pa je cigareto pazljivo zavil in vtaknil v žep.

»— Zakaj ne kadite takoj? je vprašal Brahms.

— Shranil jo bom v spomin na vas, je odgovoril mladi umetnik.

Tedaj je Brahms ponovno izvlekel svojo tobačnico in ponudil mladeniču ceneno domačo cigareto rekoč:

— Vrnite mi ono prvo, za spomin je tudi ta dobra.

IZ ZGODOVINE MIKROBOV

Kaj so vedeli o mikrobih stari narodi

Zgodovina mikrobov je povezana z zgodovino naše zemlje, z nastankom življenja na njej. Zemeljska zgodovina seže milijarde let nazaj. Zemlja, ki je bila spočetka žareče plinasto telo, se je počasi ohlajala, njena površina pa je dobivala počasi svoje lice. Nastala so gorovja, doline, reke, morja. Šele ko so bili na zemeljski površini vsi pogoji za življenje, se je pojavilo leto v obliki beljakovine-pratvoriva, iz katere je nastala celica kot prvo samostojno bitje. Tudi mikrobi so enocelična živa bitja, ki so še dandanes na primitivni stopnji razvoja, na meji med rastlinami in živalmi, tako da jih nekateri uvrščajo med živali, drugi med rastline. Nastanek in razvoj mikrobov vlečeta njihov rod od prve celice.

Mikrobi so nastali davno. Človek je v zgodovini zemlje relativno mlado bitje. Njegov razvoj ne seže milijarde, temveč »le« milijone let nazaj. Pred človekovim pojavom mikrobi niso bili nevarni, živeli so v prosti naravi, se hranili in razmnoževali in tako ohranjali svojo vrsto. Včasih so se nastanili tudi na drugih živih bitjih, živalih in rastlinah, toda v glavnem niso bili vezani na gostovanje. Bili so v pravem pomenu besede »dobre« nature.

Ko pa se je pojavil človek, naš daljni prednik, se je stvar spremenila. Neka vrsta mikrobov se je slučajno naselila na njem, prilagodila svoje življenjske pogoje in potrebe nanj, pa hranila se je na njem. Tako je postal mikrob že nevarnejši, postal je zajedavec ali parazit. Ta parazitski mikrob je oropal svojega gostitelja zdravja in ga kdaj tudi ugonobil.

Primitivni človek ni vedel, zakaj umira. Bal se je narave, jo spoštoval in ji prinašal žrtve. Primitivec je imel in ima še danes bolezen za delovanje neke višje sile, jeze bogov ali čarovnije zlih duhov. Od začetka pisane zgodovine (okrog 4000 let pred našim štetjem) pa vse do odkritja mikrobov je v človeških možganih stalno vrtala misel, zakaj človek zboli in umre. Vsak narod, vsako zgodovinsko razdobje in kultura so imeli svoje učenjake in ti so skušali te probleme raztolmačiti. Že stari vek je trdil, da obstoje neka, očem nevidna bitja, ki povzročajo bolezni! Še več, stari narodi sredozemskega kulturnega kroga so vedeli, da se zdrav človek lahko okuži od bolnega, torej da prehaja »nekaj« iz bolnega na zdravega. Aristotel, ta vsestranski naravoslovec in velik filozof, je trdil, da obstoje taka drobna bitja. Nikomur ni bilo mogoče te trditve dokazati in tako so te davne prerokbe skoraj povsem utihnile in se pozabile.

Srednji vek, doba mračnjaštva in inkvizicije, ni dovoljeval raziskovanja narave, zaviral je razvoj naravoslovnih znanosti in s tem nadaljevanje proučevanja mikrobov. Zanimivo je, da so prav v srednjem veku divjale strašne epidemije, kakor kuga, kolera, tifus, in nihče se ni spomnil, da mora nekaj povzročati te bolezni. Cerkev, ki je tedaj vladala, je tolmačila te pojave kot kazen božjo za grešni svet. In s tem prepričanjem so prišli v novi vek. Tedaj so ponovno začeli opazovati naravo in njene pojave ter jih tolmačiti. Tako so se začele po malem razvijati znanosti, fizika, kemija, astronomija in medicina.

NEKAJ ZA NAŠE ŽENE

Kramljanje o modi

Moda! V čem je pravzaprav bistvo te, za ženski svet tolikanj pomembne besede? Lahko bi jo označili z večnim spreminjanjem, neprestanim obnavljanjem ali težnjo po novem. Njeni dobri strani sta praktičnost in estetski okus. Seveda moramo ob tem upoštevati tudi dobršno mero muhavosti velikih modnih ustvarjalcev, ki kujejo iz nje denar. Pa vendar je moda nekaj, čemur se v vsakdanjem življenju ne moremo izogniti, posebno ne v oblačenju. Z zastarelim krojem obleke v družbi kaj hitro vzbumo videz smešnosti. Če smo iznajdljive, že z malenkostno spremembo lahko to ublažimo ali povsem preprečimo. Moda se tako rekoč vsak dan menja, čeprav vsak dan nimamo denarja za novo obleko. Prav zato je tako važno, da pri izbiri modela nikdar ne zaidemo v modne skrajnosti, ki so največkrat enodnevnice, ampak se odločimo za preprost kroj. Tako obleko bomo lahko nosile dalj časa in jo tudi laže prilagodile novim modnim zahtevam.

Kaj bomo oblekle na morju

S tem si res ni treba delati prevelikih skrbi, četudi marsikatera žena misli, da brez obširne garderobe ne more na letni oddih. Pokličimo na pomoč skromnost in praktičnost ter ju združimo z dobrim okusom. Nekaj bluz in dvoje kril nam bo kar zadostovalo. Nosile jih bomo v različnih kombinacijah.

Sportno bluzo brez rokavov lahko nosimo h kratkim hlačam in ozkemu temnemu krilu. Za vroče dneve in za plažo bomo oblekle bluzo z velikim polkrožnim vratnim izrezom v kombinaciji z že omenjenim temnim ali pa s širokim in nabranim vzorčastim krilom. K temu krilu lahko oblečemo potem še bluzo iz istega blaga in imele bomo lepo obleko. S seboj vzamemo še preprosto večerno bluzo. Ob širokem krilu bo učinkovala sveže in mladostno, ob temnem pa resno elegantno. V hladnem vremenu bomo oblekle povrh še oprijeto vestjo s tričetrtinskimi rokavi, izdelano iz istega temnega blaga kot krilo. Če jo nosimo brez bluze, zavežimo okoli vratu pisan šal, da jo poživi. Za jutranje ure na plaži, za jadranje in šport pa so najbolj praktične kratke hlače.

Tudi na širokokrajen klobuk, pleten cekar in temna očala nikar ne pozabimo.

Kaj pa obutev? Za sprehode ob obali bomo vzele s seboj ugodne nizke čevlje, za plažo lesene cokle, za šport copate, za večerne prireditve pa izrezane čevlje z visokimi petami. Te so lahko bele, rdeče ali črne.

Ako smo spretne, lahko del te garderobe same sešijemo. Predvsem pa moramo paziti, da vsi kosi naše obleke harmonirajo v barvi. Če bomo dosegle to, potem bomo z majhnimi stroški na poletnem dopustu prav okusno oblečene.

Bela obleka z bolerom za lepe poletne dneve

Praktični nasvet

Pecilni prašek zamešamo vedno med moko, nikdar v tekočino. Uporabljamo ga navadno tam, kjer količina jajc in maščobe ni zadostna, da bi se testo dvignilo, ali pa zahteva sestav testa močno rahljalno sredstvo.

ZANIMIVOSTI

ČOLNI KOT STANOVANJSKE HIŠE

Leta 1353. je reka Niger preplavila svoje bregove in porušila prav vse kolibe in zgradbe v naselju plemena Sornhaj, ki živi v Francoski Zahodni Afriki. Prebivalci so ostali brez strehe nad glavo in so zaradi tega potegnili na obalo svoje čolne, jih obrnili in si tako postavili zasilno zakloniščе. Od tega časa pa vsi pripadniki tega plemena gradijo svoje hiše v obliki prevrnjenih čolnov.

AMERIŠKA PRODAJA AVTOMOBILOV

Ameriške tovarne avtomobilov poskušajo na vse načine, da bi prodale čimveč svojih proizvodov. Pred kratkim je neka tovarna uvedla nov način prodaje svojih avtomobilov. Na številnih krajih v mestu so postavili posebne table. S pritiskom na odgovarjajoči gumb kupec lahko dobi prav vse podatke o avtomobilu, ki ga želi kupiti: ceno, pogoje odplačevanja, tehnične podatke ipd. Na tabli se lahko izpolni naročilnica za avtomobil, ki ga nato v najkrajšem času prejme.

ZAKAJ KONSERVATORIJ?

Nekoč so bili konservatoriji ustanove, kjer so sprejemali in izpraševali samo otroke, ki so bili za glasbo izredno nadarjeni. Prva taka šola je bila ustanovljena v Neaplju 1537. leta. Pozneje pa so vse šole, ki so se bavile s poukom glasbe, imenovali konservatorije.

PRAZGODOVINSKI ČLOVEK JE KADIL

Znanstveniki so dolgo časa mislili, da je v Evropi tobak rasel že prej, predno so ga prinesli iz Amerike. To so sklepali zato, ker so v nekaterih prazgodovinskih najdiščih našli pipe za kajenje. Vendar ti praljudje niso kadili pravega tobaka, ampak razne rastline, tako n. pr. v Aziji indijsko konopljo. Pravi tobak pa so prinesli mornarji šele iz Amerike.

NOVO ZDRAVILO PROTI KRVNEMU PRITISKU

Neka ameriška tovarna, ki proizvaja zdravila, je pred kratkim poslala na trg novo zdravilo proti previsokemu krvnemu pritisku. Zdravilo se imenuje rezerpin. Zdravilo pridobivajo iz neke tropske rastline in ima to dobro lastnost, da na bolnika pomirjujoče vpliva. V Evropi ga prodajajo že v Zapadni Nemčiji in Švici.

KARTE ZA NOGOMETNO TEKMO

Budimpeštanski ljubitelji nogometa, ki niso dobili kart za mednarodno tekmo proti Angliji, so na originalen način le prišli do kart in si tekmo lahko ogledali. Svojim prijateljem, ki so bili bolj srečni in so karte imeli so dali v žep golobe-pismonoše. Ko so bili ti enkrat na igrišču, so vstopnice pritrdili golobom na obroček in ti so jih takoj ponesli svojim gospodarjem. Nekaterim, kot trdijo v Budimpešti, se je trik posrečil in so prevarili redитelje na tekmi ter šli na stadion z že porabljenimi vstopnicami. Kaj pa se je zgodilo s tistimi, ki si jih pri tem zasačili, pa Madžari ne povedo.

Dva cirkusa

V zadnjih dneh smo v Kranju lahko videli beograjski cirkus »Avala«, ki je s svojim programom privlačil številne prebivalce mesta in okolice. Zlasti ob nedeljah je bil šotor nabito poln in niti ene vstopnice ni bilo ob večeru naprodaj. Spored je bil zanimiv in pester. Artisti, žonglerji in klovni so pripravili dokaj dober večer. Zlasti artisti in žonglerji so pokazali veliko znanja in spretnosti, tako da ljudem ni bilo žal, da so obiskali beograjski cirkus. V gostujoči skupini je nastopilo tudi večje število inozemcev in sicer Nemci, Francozi in Danci. S svojim programom bi prav lahko nastopali v katerem koli kabaretu ali varieteju. Zato aplavz gledalcev ni bil pretiran.

Ko že govorimo o cirkusu, naj povemo še, kako izgleda cirkus »Krone«. Ta cirkus vozijo štirje posebni vlaki v 250 vagonih in šteje 420 živali ter zaposluje 600 ljudi. Ogromni štirijamborni šotor sprejme do 6000 gledalcev. Spored ob spremljavi prvovrstnega orkestra traja polne tri ure. Pred očmi gledalcev se odvijajo neverjetni dresurni akti s severnimi medvedi, velikimi levi, gibčnimi tigri, ogromnimi sloni, živahnimi mroži ter elegantnimi plesi konjev. Spretni jezdeci, vratolomni vrtinci skupine Arabcev, mojstrski žonglerji in komiki so nadaljnje točke sporeda. Višek sporeda pa so akrobacije na vrveh in trapecih, ki jih izvaja neka Dunajčanka.

Tak pa je največji evropski cirkus.

ŠEPAVEC • zgodba o volku •

PO OLAFU ASLAGSSONU PRIREDIL V. DRŽAJ

1.

»Frank sem«, se mi je predstavil postaran, rusobrad možak. »Kot marsikdo, tako sem tudi jaz od lovca za zlatom postal samo lovec . . .«

»Nelly pa«, in pokazal je na ovčarsko psico, ki mu je sedela pri nogah, »je moj zvesti spremljevalec in drug«.

To sta torej Frank in Nelly — prva dva junaka naše zgodbe o Šepavcu.

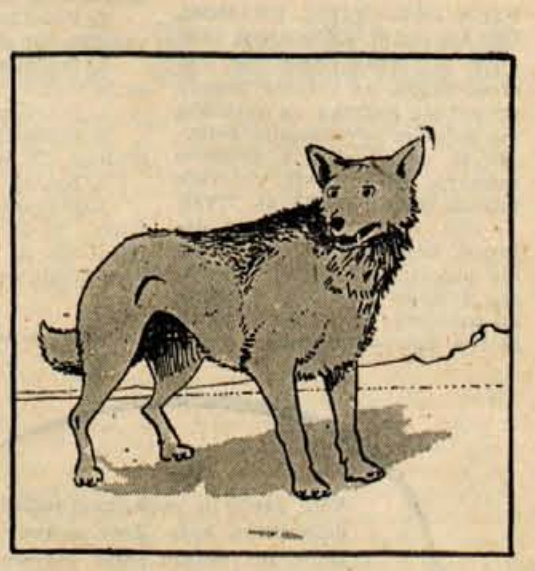

2.

To je pa volk Šepavec. Prav nič grozen ni videti. In tudi ni. Saj ga je vodil Frank in vzgajala Nelly.

Večji je od svojih vrstnikov in močnejši. Volčja narava in človeška premetenost sta se združila v njem.

Pravzaprav je to glavni junak naše povesti, vendar ga omenjamo za Frankom in Nelly zato, ker brez njiju ne bi bil to kar je.

3.

Farmer Bill je imel o volku drugačno mnenje.

»Moje ovce mu ne bodo paša«, je kričal. Na sliki ga vidite, kako tava po preriji, da bi končno vendarle pokončal predrznega Šepavca. »In če je tisoč dolarjev premalo«, je zatrjeval sam sebi, »primaknem še tisoč in če je treba še tisoč, samo da bo konec tega klanja.«

To je tretja oseba naše povesti, največji Šepavčev sovražnik — Bill.

4.

Midva bova zapečatila usodo Šepavcu, junaku širnih poljan, gospodarju prepadov, gozdov in naselij,« sta si smehljaje se zagotavljala naravoslovec Gordon in njegov prijatelj znanstvenik Nelson, ki ju vidite na sliki.

A želja je le želja. Šepavec je zaključil svojo življenjsko pot po svoje . . .

Kako? Povest, ki se s tem pričenja, vam bo odgovorila tudi na to vprašanje.

šport ★ šport ★ šport

Zlet „Partizana" v Kamniku

Zlet vseh društev »Partizana« iz okraja Ljubljana--okolica je v nedeljo razgibal Kamnik kot še nikoli doslej. Ko so zjutraj posebni vlaki pripeljali telovadce v Kmanik, se je razlila po mestu reka ljudi proti stadionu v Mekinjah. Že dopoldanske skušnje so pokazale dobro pripravljenost telovadcev Številno občinstvo je bilo posebno navdušeno nad nastopom močne čete pripadnikov JLA, ki so izvajali vaje s puško. S stadiona se je opoldne razvila proti mestu dolga povorka, v kateri je za prapori in narodnimi nošami korakalo nad 1800 telovadcev, pionirjev, mladink in članstva. Čeprav so se nad mestom zgrnili črni oblaki, dopoldanskega dela programa s povorko dež ni motil. Občinstvo, ki je v gostih vrstah stalo na obeh straneh trga, je navdušeno pozdravilo sprevod, zlasti enote JLA.

Popoldanskemu nastopu je prisostvovalo nad 2000 gledalcev. Pred izvajanjem programa je predsednik okrajne Zveze »Partizana« dr. Svetozar Polič poudaril velik pomen zleta za dvig telovadbe v ljubljanskem okraju, še bolj pa v samem industrijskem okolišu Domžal in Kamnika. Predsednik LOMO Kamnik tov. Janko Alfred pa se je v svojem govoru spomnil 50-letnice ustanovitve telovadnega društva v Kamniku, pri katerem je pred 43. leti telovadil tudi maršal Tito. Izrazil je svoje zadovoljstvo, da so si telovadci za prvi okrajni izlet izbrali prav Kamnik.

Telovadni program se je začel z nastopom pionirjev in pionirk v raznih igrah, nato pa so članice in mladinke izvajale vaje s kiji. Proste vaje pionirk z venčki so bile najlepša točka programa. Za člani in mladinci so prišli na vrsto pionirji z zastavicami. Nevihta, ki je takrat z vseh strani pritisnila ob Kamniške planine, se je razbesnela v pravi naliv, ki je dobesedno poplavil telovadišče. Kljub temu so pionirji do kraja izvedli svojo vajo. Še je bilo upanje, da se bo program nadaljeval, ko je nov naval oblakov prinesel še hujšo ploho. S tem je bilo nastopa konec. Občinstvo je obžalovalo, da je odpadlo toliko lepih točk programa, predvsem nastop vrhunskih telovadcev in enot JLA.

Akademija v Železnikih

TD »Partizan« je v nedeljo, 6. t. m. priredilo akademijo v Telovadnem domu. Poleg recitacij je prireditev obsegala 10 telovadnih točk, katere je društvo samo naštudiralo.

Občinstvo so zlasti navdušile najmlajše deklice iz podmladka s svojimi prisrčnimi vajami.

Telovadni učitelj na gimnaziji in osnovni šoli tov. Janez Wagner je z večjo skupino mladincev, ki so izvajali vaje športnih elementov, dosegel poln uspeh. Hitro in brezhibno izvajanje premetov čez kozo je bila najboljša točka sporeda in ne bi bilo prav, da bi mladinci ostali pri tem, pač pa jih bo treba vaditi še v novih, težjih elementih, da se bodo razvili v dobre atlete.

Po akademiji je kino predvajal še dva kratka športna filma: Nogomet in smučarske skoke. Oba filma sta prikazala dvoje najpopularnejših športnih panog in nudila velik športni užitek.

Spoznajmo še enega škodljivca črne detelje

V zadnjem času se pri nas vse bolj širi škodljivec črne detelje — deteljni dolgoglavček. Posebno nevaren je tam, kjer imajo semensko deteljo. V letih, ko se močno razširi, uniči lahko več kot polovico pridelka.

Hrošči prezimijo plitvo na deteljiščih ali pod listjem v gozdovih. Pojavijo se spomladi v aprilu in maju ter objedajo listje detelje. Glavno škodo naredijo ličinke, ki žro cvete v deteljnih cvetnih glavicah. Hrošči odlagajo jajčeca do konca julija, in sicer v prvi in drugi odkos, ko začne detelja poganjati cvetne brste.

Odlaganje jajčec prepečimo z zgodnjo košnjo, predno se razvijejo cvetni brsti. Semensko deteljo je potrebno poškropiti ali prašiti. Najboljši uspehi so, če prašimo deteljo tik pred razvojem cvetnih brstov. Hrošči takrat še niso pričeli odlagati jajčec. Čebelam tudi ne škodimo, ker jih še ni v deteljišču. Zaprašimo lahko še enkrat čez en teden ali dva, če so hrošči naknadno prileteli z drugih njiv. Prašimo s pantakanom (10 kg na 1 ha), lindaneom (tudi 10 kg na 1 ha) ali z E 605 (5 kg na ha). Prostor okoli kozolcev, kjer sušimo krmno deteljo zaprašimo 10 metrov v premeru. S tem uničimo hrošče, ki uhajajo iz sušeče detelje.

U. N.

Obvestilo

Nogometni klubi in sekcije z Gorenjske naj prijavijo vse kandidate za tečaj nogometnih trenerjev Nogometnemu centru Gorenjske do 14. junija. Tečaj bo brezplačen!

Nogometni center Gorenjske Kranj

ZARADI TEHNIČNIH OVIR JE DANAŠNJA ŠTEVILKA IZŠLA LE NA 4. STRANEH. CENJENI NAROČNIKI IN BRALCI NAJ NAM TO OPROSTE. HKRATI PA JIH OBVEŠČAMO, DA BO NASLEDNJA ŠTEVILKA »GLASU GORENJSKE« IZŠLA V POVEČANEM OBSEGU.

Kaj je novega na Okrajni pošti Kranj 1

V nedeljo, dne 30. maja, so poštarji volili svoje organe delavskega upravljanja. V Delavski svet Okrajne pošte Kranj 1 so izvolili 19 članov. Okoliške pošte so v tem delavskem svetu zastopane z 11 člani, iz Kranja pa jih je 8. Uslužbenci izvršilnih enot so volili že dan prej po pošti, uslužbenci iz Kranja pa so v nedeljo do 9. ure 100% opravili svojo dolžnost. V kratkem bodo izvolili še upravni odbor. Za delavski svet Direkcije pošt v Ljubljani pa so izvolili tov. Rome Dragico. Tako upajo, da bodo vedno bolje gospodarili in da bodo svojim koristnikom bolje ustregli.

Delo enot PLZ na okrajni pošti je precej agilno. 28. maja so imeli preizkušnjo pripravljenosti, predvsem za tehnične enote pri vzpostavljanju najnujnejših telefonskih zvez. Pri vaji so sodelovali poleg najnujnejših tehničnih strokovnjakov izključno samo manipulativni uslužbenci in člani terenske ekipe, katere so v ta namen v posebnem tečaju izvežbali. Vaja je pokazala vidne uspehe, predvsem v hitrosti in kvaliteti vzpostavljenih zvez, bile so tudi pomanjkljivosti, na katere bodo morali v bodoče bolj paziti. Le tako bodo uspehi še večji. Ta vzgoja svojih manipulativnih uslužbencev je koristna tudi s stališča krepitve naše obrambne sposobnosti.

Vsi sodelujoči so pokazali resnost in dobro voljo. J. P.

Ekipe pred odhodom na teren

Gibanje prebivalstva

V KRANJU

Rojstva: Ana Škripač, delavka iz Črč, rodila sina; Florjana Lukman, prodajalka časopisov z Zlatega polja, rodila hčerko; Ljudmila Lorber, tov. delavka iz Stražišča, rodila sina; Marija Pergar, tov. delavka iz Kranja, Gorenja Sava, rodila sina; Marija Eržen, gospodinja iz Kranja, Stražišče, rodila sina.

Poročili so se: Anton Jerman, gradb. delovodja in Ana Florjančič, uslužbenka; Janez Toporiš, tekstilni tehnik in Štefanija Potočnik, tov. delavka; Jožef Pokorn, strugar in Slavica Arnšek, drž. uslužbenka.

Kino sporedi

Kino »Radio«, Jesenice: 14. junija angl. drama »Osebna zadeva«. Od 15. do 18. jun. francoski film »Fanfani, imenovan Lala«. Predstave vsak dan ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob ob 16., 18. in 20. uri. Vsako nedeljo dopoldne je matineja ob 10. uri, cena za odrasle 20 din, za otroke 10 din.

Kino »Plavž«, Jesenice: 14. junija ameriška drama »Uročen«. Od 15. do 17. ameriški kavbojski film »Rdečelaska in kavboj«. 18. do 21. junija italijanski film »Za dva solda upanja«. Predstave v ponedeljek in četrtek samo ob 18. uri, ostale dni ob 18. in 20. uri, v nedeljo pa ob 16., 18. in 20. uri. Vsako nedeljo dopoldne matineja ob 10. uri. Cena za odrasle 20 din, za otroke 10 din.

Kino Koroška Bela-Javornik: 11. do 13. junija jugoslovanski film »Ciganka«. Predstave v petek in soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 10., 18. in 20. uri. Cena za mladinske predstave za odrasle 20 din, za mladino 10 din.

Kino »Storžič«, Kranj: Od 12. do 13. junija ameriški film »Vlomilec«. Predstave v soboto ob 16. in 18. uri, predstava ob 20. uri odpade. V nedeljo ob 15., 17. in 19. uri. Matineje: 13. junija ob 8.30 in 10. uri.

Letni kino »Partizan«: 12. junija ameriški film »Vlomilec«. 13. do 15. junija ameriški barvni film »Najboljši med slabimi«. Predstava ob 20.30 uri.

Kino »Svoboda«, Stražišče: 12. do 13. jun. italijanski film »Vrag vzemi slavo«. Predstave ob 18. in 20. uri. 13. junija ob 16. uri ameriški barvni film »Najboljši med slabimi«. Matineja ob 10. uri »Vlomilec«.

Radio Ljubljana

Poročila poslušajte ob 5.35, 6., 7., 13., 17., 19. in 22. uri.

V nedeljo, 13. junija: 8.00 O športu in športnikih: Zdravniki v športni službi. 8.15 Za prijetno nedeljsko jutro vam bodo igrali Štirje fantje, trio Slavko Avsenik in solisti. 9.00 Pol ure za našo vas. Po naši lepi deželi — Zvone Kržišnik: Jutro pod Pohorjem. 12.30 Kaj bo danes na sporedu. 13.30 Pogovor s poslušalci. 14.00 Otroška predstava — Puškin-Župančič: Pravljica o carju Saltanu. 14.30 V pesmi in plesu po Jugoslaviji. 15.15 Lepe melodije. 15.45 Radijska igra — Saša Vuga: Žalostna otroška povest (ponovitev). 16.35 Promenadni koncert. 17.00 Družinski pogovori. 17.10 Želeli ste — poslušajte! 19.00 Radijski dnevnik.

V ponedeljek, 14. junija: 7.20 Za gospodinje. 13.45 Za mlade pevce in godce. 14.05 Pisan spored slovenskih zborovskih in solističnih skladb. 15.30 Frane Milčinski: Ptički brez gnezda, radijska priredba. 17.10 Zabavne melodije 17.45 Zunanje politični feljton. 18.30 Zdravstveni nasveti. 20.00 Radijska univerza — Atomska energija.

V torek, 15. junija: 7.20 Za gospodinje. 12.20 Kmetijski nasveti. 13.45 Nove knjige. 16.00 Iz solistične glasbe pri nas in po svetu. 17.10 Slovenske narodne pesmi. 17.30 Iz kolektivov za kolektive. 18.00 Športni tednik. 20.00 Tedenski notranje-politični pregled. 21.20 Literarna oddaja. — Sodobna švedska književnost. 21.30 Domače pesmi in plesi za prijeten večer.

V sredo, 16. junija: 7.20 Za gospodinje. 12.20 Nasveti za dom. 13.45 Za pionirje. 14.05 Od melodije do melodije. 15.30 Vera Albrehtova: Punčka se je vrnila (slušna igra). 16.05 Koncert po željah. 17.10 Slovenske narodne pesmi poje mladinski kvintet »Niko Štritof«, vmes igra harmoniko A. Stanko. 20.00 Radijska igra: Štiri balkonske scene.

V četrtek, 17. junija: 7.20 Za gospodinje. 12.15 Cicibanom — dober dan! 13.15 Zabavna glasba. 13.45 Iz znanosti in tehnike. 13.55 Slovenske narodne pesmi iz Benečije, Koroške, Prekmurja in Bele krajine. 16.00 Radijska univerza: Iz dela kemičnega instituta v Ljubljani. 18.00 Odlomki iz Švarove opere »Prešeren — Slovo od mladosti«. 18.30 Družinski pogovori. 20.00 Kulturni pregled. 20.15 »Četrtkov večer« slovenskih pesmi in plesov.

V petek, 18. junija: 7.20 Za gospodinje. 12.00 Igra godba na pihala ljubljanske garnizije p.v. kapetana Jožeta Bruna. 12.20 Kmetijski nasveti. 13.45 Za pionirje. 15.30 Narodne pesmi poje ženski zbor »Fr. Prešeren« iz Kranja p. v. Petra Liparja. 15.50 Modni kotiček. 16.00 Želeli ste — poslušajte! 17.50 Domače aktualnosti. 18.00 V zabavnem ritmu. 20.00 Tedenski zunanje-politični pregled. 21.00 Iz sodobne književnosti — Narayan: Za pol rupije.

V soboto, 19. junija: 7.20 Za gospodinje. 12.15 Cicibanom — dober dan! 13.45 Za pionirje. 14.05 Slovenski samospevi. 14.20 Hrvatska narodna glasba (Prenos iz Zagreba). 16.00 Kulturni pregled. 16.10 Uganite kaj igramo! 17.00 Poje Ljubljanski komorni zbor p. v. Milka Škoberneta. 17.30 Okno v svet. 18.30 To in ono iz arhiva slovenskih narodnih pesmi.

OBJAVE-OGLASI

GLEDALIŠČE

Mestno gledališče Jesenice

Sobota, 12. junija ob 20. uri: Tijardovič, Mala Floramye«. — Gostovanje v Tolminu.

Nedelja, 13. junija ob 14. uri: Tijardovič, Mala Floramye«. — Gostovanje v Tolminu.

Prešernovo gledališče Kranj

Petek, 11. junija ob 20. uri Red A in izven: P. A. Bréal: Napoleonovi huzarji.

Nedelja, 13. junija ob 16. uri: Izven in za podeželje: P. A. Bréal: Napoleonovi huzarji.

Torek, 15. junija ob 20. uri: Red Torek in izven: P. A. Bréal: Napoleonovi huzarji. - Opozarjamo občinstvo na predstavo v korist celjskih poplavljencev. Dokažite pripravljenost pomagati ponesrečencem v Celju.

Četrtek, 17. junija ob 16. uri: Red popoldanski in izven: P. A. Bréal: Napoleonovi huzarji.

Sobota, 19. junija ob 20. uri: Gostovanje v Cerkljah pri Kranju. P. A. Breal: Napoleonovi huzarji — Izven.

Nedelja, 20. junija ob 16. uri — Izven in za podeželje — P. A. Bréal: Napoleonovi huzarji.

MALI OGLASI

Prodam dobro ohranjeno otroško posteljo (prešana bukev) Kranj, Gregorčičeva 21.

Na poti od Sv. Jošta je bila **najdena** svilena ruta. Huje 64, Kranj.

Pozivamo vse gospodinjske pomočnice mesta Jesenic, da se včlanijo v sindikatih komunalnih uslužbencev Jesenice. Sedež podružnice v stavbi LOMO Jesenice.

Mestni sindikalni svet, Jesenice

Prodam vzidljiv štedilnik s ploščicami ali brez in bakren kotel za vodo v zelo dobrem stanju. Naslov v upravi lista.

Prodam dobro ohranjeno deško dvokolo, event. ga zamenjam za moško kolo. Zupančič, Kranj, Rupa.

Našla se je otroška jopica, — dobi se pri Varl, Ljubljanska cesta 5, Kranj.

Dobra, natančna perica gre na dom prat. Prevzame krpanje nogavic. Ponudbe na »Ivko«, Kranj.

Starejši samec išče prijeten dom z vso oskrbo. Plačam dobro, tudi za dalj časa vnaprej. Ponudbe na poštni predal 45, Kranj.

Dečka, zdravega, marljivega in lepega vedenja iz vzgledne družine, sprejmem v učenje za steklarsko obrt. Nastop 1. julija. Javiti se pri R. Hlebš, steklar, Kranj.

Zamenjam dvo-stanovanjsko hišo na Jesenicah z vrtom na sončnem kraju blizu železniške postaje, za eno- ali dvostanovanjsko v okolici Kranja. Naslov v upravi lista.

Splošno gradbeno podj. »Primorje«, gradbišče Jesenice na Gorenjskem, **sprejme** za vodstvo gradenj na Jesenicah tri delovodje gradbene stroke po možnosti z daljšo prakso. Ponudbe poslati na gradbišče z navedbo dosedanje prakse. Plača po tarifnem pravilniku. Hrana in samsko stanovanje na gradbišču. Nastop službe takoj.

POPRAVEK

Dne 29. maja je bil priobčen preklic Ludvika Berganta. Bralce opozarjamo, da je to **Ludvik Bergant mlajši** iz Dolnje Luše.

OBJAVE

VSEM PODJETJEM, URADOM, USTANOVAM, ZAVODOM ITD.

Od 15. junija dalje bo Posredovalnica za delo v Kranju prijavljala sodniku za prekrške vse primere sprejemanja delavcev in uslužbencev v službeno razmerje brez novih delovnih knjižic (Ur. l. FLRJ št. 7/VIII — 1952, člen 2. Uredbe o delovnih knjižicah). Izjema so samo podjetja, ki sklepajo sezonske delovne pogodbe s skupinami delavcev. Prav tako se lahko sklene delovno pogodbo z delavcem ali uslužbencem, ki ima potrdilo Komisije za izdajanje delovnih knjižic, da ima pri komisiji vložene dokumente za izdajo knjižice. Za vsako kršitev te uredbe bo direktor podjetja kaznovan z globo do 5.000 din (Ur. list FLRJ št. 7/VIII-1952, člen 10. Uredbe o delovnih knjižicah).

Obvestilo

Tajništvo za gosp. in kom. zadeve in Začasna uprava stanovanjske skupnosti obveščata prebivalce mesta Kranja:

Od 10. junija dalje se bodo na področju mesta kategorizirala stanovanja po točkovalnem sistemu. Popisovalci bodo razdelili vsem najemnikom obrazce za ocenjevanje stanovanja, ki naj ga vsak stanovalec sam v celoti izpolni. Popisovalci bodo ob dogovorjenem času obrazce pobirali in popravljali nepravilno določene točke. V primeru spora med najemnikom stanovanja in popisovalcem glede ocene posameznih vrednot, se lahko najemniki pritožijo posebni komisiji za kategorizacijo, ki bo uradovala med popisom vsak dan od 4. do 6. popoldne v prostorih Stanovanjskga urada, Titov trg št. 3 ter po končanem popisu v roku 8 dni vsak dan med uradnimi urami. Popis bo končan 20. junija.

Prosimo vse stanovalce, da se med popisom v popoldanskih urah zadrže v svojih stanovanjih.

Opozarjamo vse hišne lastnike, da so dolžni plačevati v stanovanjski fond 50% najemnino do nadaljnega po dosedanjih predpisih.

Komisija za razpis mesta direktorja OLO Kranj

RAZPISUJE

mesto poslovodje Trgovskega podjetja Preddvor, trgovina Tupaliče.

Pogoj: gospodarski pomočnik s 5-letno prakso.

Prošnjo z vsemi potrebnimi dokumenti in življenjepisnimi podatki je vložiti na Tajništvu OLO Kranj do 20. junija 1954.

Plača po tarifnem pravilniku.

RAZPIS

Okrajni odbor ZB NOV Kranj razpisuje štipendije za otroke padlih borcev in žrtev fašističnega terorja in to za učence vseh strokovnih šol in učence v gospodarstvu, za učence srednjih šol, učence pripravljalnega razreda, za študente na univerzi, visokih šolah in akademijah.

Učenci, dijaki, študenti, ki bodo vlagali prošnje za štipendije pri Okrajnem odboru ZB NOV Kranj morajo predložiti naslednje dokumente:

1. Potrdilo, da so jim starši padli v NOB ali da so žrtev fašističnega nasilja.
2. Potrdilo o imovinskem stanju, stanju družine, ki ga vzdržuje in o stopnji sorodstva s to družino.
3. Potrdilo o višini družinske pokojnine, oziroma invalidnine in skupni znesek, ki ga družina prejema kot otroški dodatek.
4. Potrdilo o uspehu v šoli in vpisu v šolo.
5. Mišljenje in predlog osnovne oziroma občinske organizacije ZB o nujnosti dodelitve in o višini štipendije.
6. Kratek življenjepis prosilca.

Zahtevane podatke je treba poslati Okrajni odbor ZB NOV Kranj do 10. julija 1954. Interesenti iz področij MLO Kranj, Šk. Loka in Tržiča vlagajo prošnje na mestnih odborih ZB, kjer stanujejo.

Okrajni odbor ZB NOV Kranj